

NAŠA KOMUNA

glasilo ok szdl ljubljana vič-rudnik

leto XX
številka 8
31. maj 1983

izhaja
štirinajstdnevno

7. MAJA NA ORLAH

Pomnik osvoboditeljem Ljubljane

Na kraji slovesnosti je 7. maja na Orlah, kjer so potekali zaključni boji za osvoboditev Ljubljane – mesta heroja je general Lado Kocjan odkril spominsko obeležje osvoboditeljem Ljubljane. Ob tem je

orisal potek teh bojev, ki so 9. maja 1945 prinesli svobodo tudi našemu mestu. V kulturnem programu pa so sodelovali učenci osnovne šole Oskar Kovačič. Zahvala pa gre med drugimi tudi KS Lavrica.

S PREDSEDSTVA OK SZDL

Jeseni volitve v organe socialistične zveze

Po obširni razpravi o vlogi raziskovalnih organizacij in inventivne dejavnosti pri razvoju višjih organizacij združenega dela (stališča so bila preko delegatov DPZ posredovana na zasedanju skupščine) so člani namenili precej pozornosti tudi poročilu o delu koordinacijskega odbora za zgodovinsko pisje. Ta odbor deluje pri OK SZDL že tretje leto in zanj velja, da delo kljub številnim objektivno težkim okoliščinam uspešno opravlja. Tako so dosedaj člani odbora – uspešno ga vodi prof. Emil Cesar – pripravili obsežno bibliografijo, povezani so pri svojem delu z vsemi tistimi organizacijami in posamezniki, ki se s problematiko zbiranja gradiva že bolj ali manj načrtno ukvarjajo. Tesen je tudi stik z medvojnim aktivisti OF, s konceptom dela so že dvakrat seznanili predsednika ZZB NOV po KS in tako uspešno zadalžili za pisanje in zbiranje zgodovinskega gradiva posameznike po KS. Tako so ponekod že vidni prvi rezultati. Želijo pa še večjo povezavo z osnovnimi šolami, saj aktiv zgodovinarjev na OS predstavlja velik strokovni aparat, ki bi ugodil zlasti veliko pisane in konkretnega gradiva, a žal povsod še ni pravihga odziva. Kot izdajatelj brošur in krajevnih kronik ima odbor veliko obveznost, zato so člani predsedstva menili, da velja še posebej podčrtati vlogo mentorstva, ki naj ga ta odbor ima pri izdajanju je-teh. V razpravi je sodeloval tudi predsednik republiškega KO za zgodovinsko pisje in razvoj tradicij pri RK SZDL Albert Jakopič-Kajtimir, ki je še posebej izpostavil uspešno delo našega odbora, opozoril pa je ob tem na izdelavo in materializacijo večletnih programov dela teh odborov, kar naj bi omogočilo večjo načrtnost, na pomen predloške vzgoje otrok v smislu spoznavanja tradicij pa tudi na že vse preveč »pozabljeno« širšo družbeno skrb za zbiranje gradiva povojne zgodovine.

Predsedstvo je obravnavalo tudi informacijo o pripravah na volitve v organe SZDL, ki bodo jeseni tega leta. Pri tem so bila še posebej izpostavljena splošna načela in merila kadrovske politike ter izhodišča nadaljnje programske usmeritve delovanja socialistične zveze, katerim mora biti v samih pripravah namenjena še posebno pozornost. Objavljamo na strani 2 tudi izvleček rokovnika, ki ga je predsedstvo OK SZDL tudi sprejelo.

Se to. Organizacije SZDL bomo morale v letošnjem letu opraviti tudi nekatere naloge v zvezi z volitvami v skupščine družbeno političnih skupnosti in skupščin KS.

PRVI PODATKI TRIMESEČNEGA GOSPODARJENJA

Veliki naponi delavcev ob težkih pogojih gospodarjenja

Viško gospodarstvo je v primerjavi z enakim obdobjem lani v prvem tromesečju letos povečalo celotni prihodek za 35 odstotkov, porabljena sredstva za 37 in dohodek za 28 odstotkov. Na področju ekonomskih odnosov s tujino so osnovni podatki take: izvoz je večji za 26 odstotkov, od tega na konvertibilno območje za 22 in na klirirsko za 29, skupni uvoz se je zmanjšal za 12 odstotkov, od tega s konvertibilnega območja za 26 odstotkov, s klirirskega pa se je povečal za 48 odstotkov. Lani je bil v prvih treh mesecih uvoz le 58,3 odstotno pokrit z izvozom, letos je pokritje že 83,5 odstotno, opazen pa je tudi premik pri pokritju konvertibilnega uvoza z 28,9 na 47,3 odstotka. Izgube so v viškem gospodarstvu za 74 odstotkov višje kot v enakem obdobju lani.

To je nekaj osnovnih podatkov o poslovanju v letošnjem prvem četrtletju. Bistvenih sprememb v pogojih poslovanja v primerjavi z lanskim letom ni; še vedno so težave v oskrbi z reprovromateriali in surovinami, razkorak med cenami surovin ter reprovromateriala na eni in proizvodov oziroma končnih izdelkov na drugi strani pa se ponekod celo povečuje. Ob vsem tem lahko prve tri mesece ocenimo kot uspešne – to pa je posledica velikih naporov delavcev v združenem delu.

Veliko pozornosti smo namenili zlasti izvozu. Industrijske organizacije so opravile dobrih devet desetih vsega izvoza našega gospodarstva, trije najuspešnejši izvozniki pa so bili IGO (povečanje v primerjavi s prvim tromesečjem lani za 49 odstotkov), DO Iskra Elektro-zveze TOZD Elektronika Horjul (skoraj osemkrat več kot v enakem obdobju lani) in Plutal (še enkrat več kot od januarja do marca lani).

Na čelu konvertibilnih izvoznikov so Plutal, Kolinska TOZD Vinocet in Hoja, med uvozniki pa je prva Agro-

tehnika Gruda TOZD Trgovina (indeks 45), druga Hoja (254) in tretja Ilirija Vedrog (195).

Podatki o zunanjetrgovinskih gibanjih so ugodni; ker se rezultati običajno iz četrtletja v četrtletje izboljšujejo, smo lahko optimisti. Pa vendar bi bili lahko še bolj zadovoljni, če bi bile zvezne stimulacije za izvoz pravočasno izplačane, če bi bili pravočasno izdelani kriteriji za določanje dela deviz, ki ostane izvoznikom – vse to bi prispevalo k večji dohodkovni zanimivosti izvoza. Nikoli ni prepozno, pravi pregovor.

Konec februarja je bilo na območju občine zaposlenih 18.299 delavcev, od tega v gospodarstvu 12.256, v negospodarstvu pa 6043 delavcev. Zanimiv je podatek, da se je v primerjavi z enakim obdobjem lani število zaposlenih v družbenopolitični skupnosti, SIS in družbenopolitičnih organizacijah zmanjšalo za 6 odstotkov. V prvih dveh mesecih je bil povprečni osebni dohodek na zaposlenega 16.405 din, kar je 13,4 odstotka več kot v enakem obdobju lani. Zal samo nominalno, relano pa so osebni dohodki padli za krepkih 12,6 odstotka. Osebni dohodki v gospodarstvu so bili v povprečju 15.662 din (povečanje za 13,9 odstotka), v negospodarstvu pa 17.903 (povečanje za 12,3 odstotka).

Industrijska proizvodnja je v prvih treh mesecih precej oživila, potem ko smo konec lanskega leta ugotavljali njen zastoj. Podatki kažejo, da je v primerjavi z enakim obdobjem lani količinski obseg proizvodnje večji kar za 15,8 odstotka – vzrok je tudi v polovici večjem uvozu reprovromateriala v začetku tega leta v primerjavi z lanskim. Najvišji rast so dosegli v Iskri Elektroteze TOZD Antene in navigacije (indeks 363), DO IKO TOZD IPKO Podpeč (238), DO Iskra Elektrozeve TOZD Radijske zveze (154) in TOZD Elektronika Horjul (139) in tako dalje. Le četrtino lanske proizvodnje pa so dosegli v SCT TOZD Opekarne Ljubljana zaradi dokončne ustavitve

proizvodnje na obratu Brdo ter začasne ustavitve na obratih Indop in Menoš. Naročila za domači trg so dobra, povečujejo se tudi naročila iz tujine. Tudi oskrbljenost s surovinami in reprodukcijskimi materiali se izboljšuje, še vedno pa so velike težave pri stanju plačnih računov in pri možnostih najemanja kreditov za obratna sredstva. Nelikvidnost povzroča organizacijam vse več težkih problemov.

Ob koncu še nekaj besed o izgubi. Za 74 odstotkov so višje kot v enakem obdobju lani (skupaj znaša 148 milijonov dinarjev), kar je v primerjavi z dvema milijardama izgub v Ljubljani sorazmerno majhna številka. Na čelu 14 gospodarskih organizacij, ki so v prvem četrtletju poslovale z izgubo, je Tobačna tovarna TOZD Proizvodnja (90 milijonov dinarjev), Komunalno podjetje Ljubljana TOZD Komunalne gradnje imelo 23 milijonov dinarjev izgube, SCT TOZD Opekarne pa 15 milijonov. Z izgubo so četrtletje zaključile tudi štiri negospodarske organizacije.

18. SEPTEMBRA NA TURJAKU

40 let zmage nad belogardizmom

Na pobudo OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik in KS Turjak že nekaj časa tečejo priprave za obeležitev 40-letnice boja za Turjak in hkratni 40-letnice zmage nad belogardizmom. V te priprave se je vključila tudi medobčinska konferenca SZDL, predstavniki odborov Tomšičev in Pršernove brigade ter občin Ribnica, Kočevje in Grosuplje.

Imenovan je že tudi odbor za pripravo osrednje proslave, ki bo 18. septembra na Turjaku, vodi pa ga predsednik skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik Maks Klanšek.

O poteku priprav in zasnovi same obeležitve te pomembne obletnice, ki nas spominja na trpeke a resnične dogodke izpred 40 let, bomo v naslednjih številkah glasila podrobneje pisali.

3. JUNIJA OB 17. URI

Praznovanje KS Kolezija, Murgle, Rakova Jelša, Trnovo in Zeleni log

Vse krajske omenjenih KS vabimo na praznovanje krajevnega praznika, ki bo v petek, 3. junija 1983 ob 17. uri pred gasilskim domom Trnovo v Murglah.

Slavnostna govornica bo Tina Tomlje – predsednica skupščine mesta Ljubljana. V kulturnem programu bo-

do sodelovali Ladko Korošec – prvak ljubljanske opere, Pihalni orkester občine Vič-Rudnik ter pevski zbor X. SNOOB Ljubljanske.

Po proslavi bo zabava s plesom, ki jo organizirajo trnovski gasilci!

NAŠA ANKETA: GOSPODARJENJE

Resnost v razmišljanju in delovanju

Vemo, da so pogoji gospodarjenja precej odvisni od zunanjih vplivov. Če ni notranje organizacijske, tehnološke, samoupravne in proizvodne utečenosti, je zunanje pritisk zelo težko premagovati. Zanimalo nas je, kako se delavci v nekaterih naših delovnih organizacijah zavedajo tega pravila, oziroma, kako se ravnaajo v tem tudi za gospodarstvo vse resnejšem času.

Radenko Tomič, SGP Grosuplje, TOZD gradbeni polizdelki: »Zaradi izjemno kratkih rokov, ki jih imamo v zadnjem času, so se železokrivci odločili, da bomo podaljšali običajen delovnik za štiri ure. Skrbimo, da je delovni čas dobro izkoriščen in tako omogočamo betonarjem, da izdelajo naročene polizdelke. Dobro smo se organizirali tudi pri oskrbi z reprovromaterialom. Imamo tudi urejeno plačilo tega nadurnega dela, tako da izpolnjujemo nalogo zavestno in disciplinirano. Prav posebno pa smo posali pozornost pri ravnanju z betonom, železom, stroporom in drugimi materiali. Vpeljali smo skrajno varčevanje z vsemi gradivi.«

Marjan Kubot, Žičnica: »Menim, da še vedno delamo preveč izdelkov istočasno in zaradi težav z reprovromaterialom ne moremo zagotoviti sestavnih delov za vse. Zato nam velik del proizvodnje stoji nedokončan. Točneje bi bilo potrebno določiti norme. Nekatere so močno prenapete, precej pa je tudi ohlapnih. Kljub težkim pogojem gospodarjenja pa se delavci še vse preveč pogovarjajo o delu doma in na kmetiji in premalo skrbijo za dobro izkoriščanje delovnega časa in naprav. Tudi v disciplini pri delu imamo še

velike rezerve. Če bi izboljšali notranji transport in organiziranost pri posameznih delovnih mestih, bi privarčevali precej sredstev.«

Viktor Marolt, SŽ Tovil: »Boljše pogoje gospodarjenja in kakovostnejše proizvodnje bomo dosegli z nekaterimi ukrepi, ki smo jih sprejeli v zadnjih mesecih. Poostrihli smo sprotno kontrolo. Prej je bil en kontrolor za celo izmeno, sedaj je na oddelku. Tako bo hitreje ugotovljen izmet. Močan poudarek pa je s spremembami sporazuma o delitvi osebnih dohodkov dan nagrajevanju posameznika. Ta je v veljavi od 1. januarja, praktično pa ga bomo izvedli v drugi polovici letošnjega leta. Kako je to izraženo: če delavec dela s štirimi stroji zelo dobro, bo imel pri osebnem dohodku obračunano, kot da dela s petimi stroji. Če pa dosega pri štirih strojih nadpovprečno veliko izmeta, mu bo en stroj odvzet in s tem seveda tudi zmanjšani osebni dohodek.

Minka Jeretina, Tobačna tovarna: »Znano je, da smo imeli v Tobačni tovarni velike izgube. S spremembo cene cigaret, predvsem pa z zagotovitvijo reprovromateriala, smo se odločili, da bomo podaljšali delovnik za 30 minut pri posamezni izmeni. Tako bodo stroji tekli eno uro dlje in izdelali približno tri milijone dodatnih cigaret. S polno izkoriščenimi zmogljivostmi, dodatno proizvodnjo in ugodnimi cenami bomo pokrili v četrtletju izgube. Razumljivo je, da smo imeli nekaj težav, ki so jih povzročili predvsem prevozi delavk. To smo uredili, starejše delavke pa so tudi prepričale mlađe po stažu v Tobačni tovarni, da je mogoče le tako rešiti položaj.

NA KUREŠČKU

Uspel planinski tabor

22. maja se je zbralo na Kureščku skoraj 3.000 planincev širšega ljubljanskega območja na svojem že 13. po vrsti planinskem taboru. Pokrovitelj je bila skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik – tabor je pozdravila podpredsednica Jožica Kristof, slavnostni

govornik pa je bil Zoran Polič – član predsedstva SR Slovenije.

Po kulturnem programu, ki so ga izvedli godba in mešani pevski zbor KUD Pošta Ljubljana ter folklorna skupina iz Tomšičja in mladinski zbor izanske šole, se je kljub nekoliko muhastemu vremenu razvil zelo srečanje planincev. Vso pohvalo velja izreči organizatorjem ljubljanskemu meddruštvenemu odboru PD ljubljanskega območja in planinskemu društvu PTT Ljubljana.

Radenko Tomič

Marjan Kubot

Viktor Marolt

Minka Jeretina

